

Силабус курсу:

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5,0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н, доц. Мартинов Андрій Анатолійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри фінансів і банківської справи

посада

martinov@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Наведені в курсі матеріали спрямовані на опанування здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних знань про сутність і роль місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних одиниць та механізм їх функціонування, формування навичок аналізу забезпеченості органів місцевого самоврядування необхідними фінансовими ресурсами для реалізації їх функцій та задач.

Результати навчання:

Знати: принципи організації і структуру місцевих бюджетів; основні етапи формування і виконання місцевих бюджетів; порядок формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування; цілі та завдання міжбюджетних відносин; процес казначейського обслуговування місцевих бюджетів; засади бюджетного контролю на місцевому рівні.

Вміти: пояснювати закономірності у сфері фінансових відносин держави, місцевих органів, комунальних господарств та населення; визначати заходи, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики місцевих органів самоврядування; застосовувати формульний підхід для визначення обсягу міжбюджетних трансфертів; оцінювати ефективність використання бюджетних коштів.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з дисциплін “Фінанси”, “Економічна теорія”, “Макроекономіка”.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здатність проведення досліджень на рівні місцевих фінансів;
2. здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації в сфері управління місцевими фінансами;
3. здатність оцінювати сучасні економічні явища на рівні місцевих фінансів;
4. здатність до діагностики стану фінансових систем (місцеві фінанси) та

здатність виконувати контрольні функції у сфері місцевих фінансів;

6. здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;

7. вміння практично застосовувати нормативно-правові акти, формулювати бюджетні запити та паспорти бюджетних програм;

8. вміння складати кошторис, план асигнувань за бюджетною програмою та розрахунки до нього;

9. вміння здійснювати розрахунки щодо прогнозування доходів та видатків місцевого бюджету, аналізу відхилень фактичних і планових показників.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/П З)	Стислий зміст	Інструмент и і завдання
1.	Суть, складники та засади організації місцевих фінансів	Денна 3/0/3 Заочна 1/0/1	Сутність місцевих фінансів та причини їхнього виникнення Функції та роль місцевих фінансів Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні Склад і структура місцевих фінансів	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.
2.	Фінансова політика органів місцевого самоврядування	Денна 2/0/2 Заочна 1/0/1	Державна регіональна політика та її роль у забезпеченні фінансової стабільності регіонів Фінансова незалежність місцевого самоврядування Зміст і значення фінансової політики органів місцевого самоврядування Бюджетна політика на місцевому рівні	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.
3.	Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	Денна 2/0/2 Заочна 1/0/1	Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Економічна сутність місцевих бюджетів, їхні функції Роль, види та структура місцевих бюджетів України. Місцеві позики в Україні та управління боргом органів місцевого самоврядування	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.
4.	Формування доходної бази місцевих бюджетів	Денна 2/0/2	Характеристика доходів місцевого бюджету. Характеристика місцевих податків і зборів. Шляхи зміцнення доходної бази місцевих бюджетів	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.
5.	Сучасні методи планування місцевих бюджетів	Денна 2/0/2 Заочна 1/0/1	Сучасні методи прогнозування доходів місцевих бюджетів. Мета, завдання та інструментарій, переваги та недоліки програмно-цільового методу планування бюджету.	Участь в обговоренні теми. Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				ні завдання.
6.	Система видатків місцевих бюджетів	Денна 2/0/2	Сутність та основи формування видатків місцевих бюджетів. Методи планування видаткової частини місцевих бюджетів. Планування окремих видатків місцевих бюджетів. Особливості кошторисного фінансування	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.
7.	Фінансове вирівнювання і бюджетне регулювання	2/0/2	Зміст міжбюджетних відносин та особливості їхньої організації. Бюджетні трансферти та їхні види. Сутність і стан фінансового вирівнювання. Бюджетне регулювання, його цілі та методи.	Участь в обговоренні теми. Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій. Індивідуальні завдання.
8.	Бюджетний процес на місцевому рівні	2/0/2	Зміст і стадії бюджетного процесу на місцевому рівні. Стадії бюджетного процесу на місцевому рівні. Казначейська система обслуговування місцевих бюджетів. Оцінка ефективності використання бюджетних коштів.	Участь в обговоренні теми. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI // «Голос України» від 04.08.2010. - № 143.
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI // «Голос України» від 04.12.2010. - № 229 (№ 229-230).
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р. - №280/97. – ВР // Закони України. – К., 1997. – Т. 12. - С. 180- 229.
4. Закон України «Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування» від 15.07.97р. №452/97. – ВР // Закони України. - К.: 1998. - Т.13.
5. Ніколаєва О.М., Маглаперідзе А.С. Місцеві фінанси: Навч. посібник. - Київ: ЦНЛ, 2013. – 354 с.
6. Власюк Н.І. Місцеві фінанси: [навч. посіб.] / Н.І. Власюк, Т.В. Мединська, М.І. Мельник. – К.: Алерта, 2011. – 328 с.
7. Бечко П.К., Ролінський О.В. Місцеві фінанси: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192с.
8. Зайчикова В.В. Місцеві фінанси України та європейських країн. – К.: НДФІ, 2007. – 299 с.
9. Місцеві фінанси. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Т.М. Рева, К.Ф. Ковальчук, Кучкова Н.В. - К.: ЦНЛ, 2007. - 208с.
10. Місцеві фінанси: Навчальний посібник / О.О. Сунцова. – Київ: ЦНЛ, 2009. - 488с.
11. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: навч. посіб. / Ю.В. Пасічник - К.: Знання, 2008. - 608с.
12. Фещенко Л.В. Бюджетна система: навч. посіб. / Л.В. Фещенко., П.В. Проноза, Н.В. Кузминчук - К.: Кондор, 2008. - 440с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля: <http://filelibsnu.at.ua>.
3. Електронна бібліотека: <http://www.info-library.com.ua/>.
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>.
6. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля: <http://moodle.snu.edu.ua/>.
7. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля: <http://moodlesti.snu.edu.ua/>.

Методичне забезпечення

1. Мартинов А.А. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи із дисципліни «Державний фінансовий контроль» (для студентів заочної форми навчання магістерської підготовки спеціальності 8.050104 «Фінанси»)

А.А. Мартинов, В.В. Разумцев / Луганськ: СНУ ім. В. Даля. Свідоцтво про публікацію електронного навчально-методичного видання. Електронний носій. Реєстраційний номер 5127. - 2011. – 10 с.

2. Чернодубова Е.В. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Державний фінансовий контроль» (для студентів напрямку «Економіка і підприємництво») / Е.В. Чернодубова, А.А. Мартинов / – Луганськ: СНУ ім. В. Даля. Свідоцтво про публікацію електронного навчально-методичного видання. Електронний носій. Реєстраційний номер 6147. - 2013. – 11 с.
3. Мартинов А.А. Методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять з дисципліни «Державний фінансовий контроль» (для студентів 5 курсу денної форми навчання, які проходять підготовку за спеціальністю 8.03050801 «Фінанси і кредит») / А.А. Мартинов / – Луганськ: СНУ ім. В. Даля. Свідоцтво про публікацію електронного навчально-методичного видання. Електронний носій. Реєстраційний номер 6908. - 2014 р. – 19 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	30
Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій	10
Індивідуальні завдання	30
Екзамен	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.